

Tadeusz
PACIORKIEWICZ

Choral Works

Tadeusz PACIORKIEWICZ (urodził się 17 października 1916 roku w Sierpcu, zmarł 21 listopada 1998 roku w Warszawie) – polski kompozytor, organista i pedagog. W latach 1936–1939 studiował w klasie organów Bronisława Rutkowskiego w Wyższej Szkole Muzycznej w Warszawie. W okresie okupacji niemieckiej kontynuował naukę na tajnych kursach, pracował jako organista oraz pedagog w Warszawie i Nasielsku. W 1941 roku podjął studia kompozytorskie pod kierunkiem Kazimierza Sikorskiego w Warszawie, które ukończył w 1951 roku w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Łodzi.

W 1945 roku Tadeusz Paciorkiewicz założył Szkołę Muzyczną im. Karola Szymanowskiego w Płocku. W 1947 roku zadebiutował jako koncertujący organista, nagrywając również dla Polskiego Radia. Od 1949 roku był wykładowcą w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Łodzi (dzisiaj: Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi), a od roku 1954 w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Warszawie (dzisiaj: Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina), gdzie piastował stanowiska profesora, dziekana i rektora.

Tadeusz Paciorkiewicz napisał ponad trzysta siedemdziesiąt kompozycji. Jego twórczość obejmuje wszystkie gatunki muzyki instrumentalnej, wokalne i wokально-instrumentalnej.

Kompozytor mawiał, że „nawet najlepsze rzemiosło i warsztat kompozytorski są jedynie środkami do realizacji celu, jakim jest ekspresja dzieła”. W każdej kompozycji Tadeusza Paciorkiewicza występuje mnogość i zmienność nastrojów. Charakter jego muzyki oscyluje pomiędzy biegunami skrajnych emocji, posługując się

wyrafinowanymi niuansami. Za swoją pracę pedagogiczną i twórczą, otrzymał wiele nagród i wyróżnień.

Tadeusz Paciorkiewicz tak pisał o swojej twórczości: „Do najbardziej charakterystycznych cech mojego stylu należy przede wszystkim symbioza homofonii z polifonią oraz wykorzystanie, zwłaszcza w tematach, wszystkich dwunastu dźwięków skali. Użycie pełnej skali dwunastodźwiękowej nie oznacza tu jednak żadnych związków z techniką dodekafoniczną. Skłaniam się raczej do stylu atonalnego, nie rezygnując z tonalności, którą stosuję w sposób dość indywidualny. W swojej twórczości preferuję formy klasyczne: sonatę, koncert, symfonię, rondo, wariacje. Często sięgam również do form barokowych, jak np. passacaglia, fuga, czy kantata. Nieodłączną cechą moich utworów jest emocjonalność, bez której muzyka jest martwa i nudna, a nuda jest przecież wrogiem sztuki”.

Tadeusz PACIORKIEWICZ (born on 17 October 1916 in Sierpc, died on 21 November 1998 in Warsaw) – a Polish composer, organist, and teacher. In 1936–1939, he studied in the organ class of Bronisław Rutkowski at the Warsaw Conservatory. During the German occupation, he continued his education in secret courses and worked as an organist and teacher in Warsaw and Nasielsk. In 1941, he pursued composition studies under Kazimierz Sikorski in Warsaw, from which he graduated in 1951 at the State Higher School of Music in Łódź.

In 1945, Tadeusz Paciorkiewicz founded the Karol Szymanowski Music School in Płock. In 1947,

he made his debut as a concert organist, also recording for the Polish Radio. In 1949, he became a lecturer at the State Higher School of Music in Łódź (today: the Grażyna and Kiejstut Bacewicz Academy of Music in Łódź), and in 1954, at the Higher State School of Music in Warsaw (today: the Chopin University of Music), where he held the positions of professor, dean, and rector.

Tadeusz Paciorkiewicz wrote over three hundred and seventy compositions. His oeuvre covers all genres of instrumental, vocal, and vocal and instrumental music.

The composer used to say that “even the best craftsmanship and compositional skills are only a means to achieve the goal of expressing a work”. In every composition by Tadeusz Paciorkiewicz, there is a multiplicity and changeability of moods. The character of his music oscillates between the poles of extreme emotions, using refined nuances. The composer received many awards and distinctions for his pedagogical and artistic activity.

Tadeusz Paciorkiewicz wrote the following about his works: “The most characteristic features of my style include, above all, the symbiosis of homophony with polyphony and the use, especially in themes, of all twelve notes of the scale. The use of the full twelve-note scale does not imply, however, any connection with the dodecaphonic technique. I tend to lean towards the atonal style, without sacrificing tonality, which I use quite individually. In my works, I prefer classical forms: sonata, concerto, symphony, rondo, or variations. I also often use baroque forms, such as passacaglia, fugue, or cantata. Emotionality is an inherent feature of my compositions, without which the music is dead and boring, and boredom is actually the enemy of art.”

Dorobek kompozytorski Tadeusza Paciorkiewicza jest bardzo bogaty i niezwykle różnorodny. Wypowiadał się on we wszystkich gatunkach instrumentalnych i wokально-instrumentalnych, ale - co najważniejsze w kontekście projektu uchodzi także za mistrza utworów chóralnych a capella.

Muzyka Paciorkiewicza jest odzwierciedleniem jego niezwykle osobowości - był człowiekiem dobrym, mądrym i uczciwym. Jego studenci wspominają go jako niezwykle cierpliwego i pogodnego. Praca była dla niego najważniejszą wartością, jednak potrafił pogodzić ją ze szczęśliwym życiem rodzinnym. Tworzył stale, a o swojej ścieżce kompozytorskiej mówił:

“Trzymałem się zasady, że kompozytor musi tworzyć stale, a jeszcze lepiej codziennie o tej samej porze, musi jakby urzędować, bowiem natchnienie przychodzi tylko w czasie pracy. Nieodłączną cechą moich utworów jest emocjonalność, bez której muzyka jest martwa i nudna, a nuda jest przecież wrogiem sztuki.”

Szanował spuściznę wielkich twórców i dopatrywał się w niej niezbędnej do tworzenia równowagi. Pozostawał wierny swojemu spojrzeniu na muzykę - nie poddawał się naciskom awangardy i kaprysom nowoczesności zawsze stawiając na zabiegi i metody sprawdzone, a tym samym lubiane przez odbiorców. Ogromnym atutem jego twórczości jest jej indywidualność i niezwykła emocjonalność - udaje mu się mistrzowsko zarządzać paletą afektów od romantyzującego liryzmu, przez skupioną refleksyjność aż do monumentalizacji i wzniosłego patosu.

W swojej postawie artystycznej Paciorkiewicz reprezentował nurt modernistyczny i - co często podkreślał - zdecydowanie narodowy. Sięgał w swoich utworach po inspiracje ludowe, zainteresowany i oczarowany polskim folklorem. Zakochany był w kulturowej polskości, co zresztą widać w jego utworach, które stanowią program projektowanej przez nas płyty. Są tu przecież i Pieśni kurpiowskie ze zbioru ks. Władysława Skierkowskiego, pt. Puszcza Kurpiowska w pieśni, nawiązanie do ulubionych form Fryderyka Chopina, pieśni do słów Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, Jana Kochanowskiego i Kamila Krzysztofa Baczyńskiego czy też wreszcie Litania polska do słów ks. Jana Twardowskiego. To reprezentacja wielu nurtów naszej kultury, która pokazana razem stanowi wspaniałe ujęcie heterogeniczności polskości w muzycznej esencji.

Warto zaznaczyć, że Paciorkiewicz unikał eksperymentów awangardowych, podążając własną ścieżką artystyczną, która oscylowała wokół tradycji muzycznej. Jego twórczość była zachowawcza, co potwierdza fakt, że tylko dwa z jego utworów zostały wykonane na festiwalu "Warszawska Jesień". Kompozytor sam opisywał swoje środki formotwórcze jako współczesne, jednak zawsze z troską o czytelność melodyczną i jasność harmoniczną.

Właśnie ta różnorodność, której wspólne zestawienie przedstawia odbiorcy wiele oblicz polskości jest motywem przewodnim płyty - w swojej twórczości Paciorkiewicz prezentuje fundamenty kultury polskiej - nasz zachwycający folklor (Pieśni kurpiowskie), chwytającą za serce lirykę wielkich poetów (Orfeusz w lesie i Sen żołnierza, Na most warszawski) wspomnienie największych mistrzów i dumy narodowej (z Chopinowskich pieśni), korzenie chrześcijańskie (Litania polska, Ave Regina coelorum).

Program ten stanowi wizytówkę naszej kultury w jej przepięknej różnorodności.

Tadeusz Paciorkiewicz's compositional achievements are very rich and extremely diverse. He has spoken in all instrumental and vocal-instrumental genres, but - most importantly in the context of the project - he is also considered a master of a cappella choral works.

Paciorkiewicz's music is a reflection of his extraordinary personality - he was a good, wise and honest man. His students remember him as extremely patient and cheerful. Work was the most important value for him, but he was able to reconcile it with a happy family life. He was constantly creating, and he said about his compositional path:

"I stuck to the rule that a composer must create constantly, or even better, every day at the same time, he must be at work, as inspiration comes only during work. An inherent feature of my works is emotionality, without which music is lifeless and boring, and boredom is the enemy of art."

He respected the legacy of great creators and saw it as essential for creating balance. He remained faithful to his view of music - he did not give in to the pressures of the avant-garde and the whims of modernity, always relying on treatments and methods that were proven and therefore liked by the audience. The great advantage of his work is its individuality and extraordinary emotionality - he manages to masterfully manage the palette of affects, from romanticizing lyricism, through focused reflection, to monumentalization and sublime pathos.

In his artistic attitude, Paciorkiewicz represented the modernist trend and - as he often emphasized - decidedly national. He drew folk inspirations in his works, interested and enchanted by Polish folklore. He was in love with cultural Polishness, which can be seen in his songs, which constitute the program of the album we are designing. There are also Kurpie Songs from the collection of Fr. Władysław Skierkowski, entitled The Kurpiowska Forest in songs, a reference to Fryderyk Chopin's favorite forms, songs to the words by Konstanty Ildefons Gałczyński, Jan Kochanowski and Kamil Krzysztof Baczyński, and finally the Polish Litany to the words by Fr. Jan Twardowski. It is a representation of many trends in our culture, which, when shown together, is a wonderful portrayal of the heterogeneity of Polishness in its musical essence.

It is worth noting that Paciorkiewicz avoided avant-garde experiments, following his own artistic path, which revolved around musical tradition. His work was conservative, which is confirmed by the fact that only two of his works were performed at the "Warsaw Autumn" festival. The composer himself described his formative means as contemporary, but always with care for melodic legibility and harmonic clarity.

It is this diversity, the common juxtaposition of which presents the recipient with many faces of Polishness, that is the leitmotif of the album - in his work, Paciorkiewicz presents the foundations of Polish culture - our delightful folklore (Pieśni Kurpiowskie), heart-warming lyrics of great poets (Orpheus in the Forest and A Soldier's Dream, Na Most Warsaw) memory of the greatest masters and national pride (from Chopin's songs), Christian roots (Polish Litany, Ave Regina coelorum). This program is a showcase of our culture in its beautiful diversity.

dr Janusz SIADLAK – dyrygent, chórmiistrz oraz organizator życia muzycznego. Założyciel i dyrygent Chóru „Collegium Cantorum” – obecnie chóru Filharmonii Częstochowskiej. Uhonorowany srebrnym medalem „Zasłużony kulturze – Gloria Artis”. Doktor sztuk muzycznych.

Janusz Siadlak jest inicjatorem i twórcą wielu wydażeń artystycznych w tym cykli koncertowych i festiwali.

Jest także współtwórcą i dyrektorem artystycznym Polish Chamber Voices.

Od stycznia 2003 do sierpnia 2009 sprawował funkcję kierownika chóru w Zespole Pieśni i Tańca Śląsk. Laureat kilkudziesięciu nagród i statuetek dla „Najlepszego Dyrygenta”, „Człowieka Roku”. Zasłużony Działacz Kultury – wyróżnienie Ministra Kultury Rzeczypospolitej Polskiej,

laureat Nagrody Specjalnej Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „W uznaniu nieocenionych zasług dla polskiej kultury muzycznej.” oraz nagrody Prezydenta Miasta Częstochowy za szczególne osiągnięcia w dziedzinie muzyki, a także wielu innych nagród i wyróżnień zdobywanych podczas konkursów i festiwali na całym świecie.

Występował w niemal wszystkich krajach Europy, a także w Ameryce Północnej, Ameryce Południowej i Azji.

Obszarem szczególnego zainteresowania Janusza Siadlaka jest pogłębianie wrażliwości na jakość i ekspresję dźwięku, uzyskanie bogactwa barw brzmienia poprzez pogłębianie warsztatu wokalnego śpiewaków do uzyskania jak największej homogeniczności brzmienia chóru.

Janusz SIADLAK – conductor, choirmaster and organiser of musical life. Founder and conductor of the “Collegium Cantorum” Choir – currently the choir of the Częstochowa Philharmonic. He was awarded a silver Medal for Merit to Culture – Gloria Artis. Doctor of Music Arts.

Janusz Siadlak is initiator and creator of many artistic events (Academic Musical Meetings, Musicalia Czestochoviana, Music in Temples, Palace Concerts, Thursday Evenings with the Choir), including the Bach Family Music Festival organised in Częstochowa since 2010. He is also a co-founder and artistic director of Polish Chamber Voices.

From January 2003 to August 2009, he was director of the choir in the Śląsk Song and Dance Ensemble.

Winner of several dozens of prizes and statuettes for “The Best Conductor,” “Man of the Year.” Distinguished Culture Activist – honorary mention of the Minister of Culture of the Republic of Poland, winner of the Special Award of the Minister of Culture and National Heritage “In recognition of invaluable contributions to Polish music culture.” and awards of the President of the City of Częstochowa for outstanding achievements in the field of music and many other prizes and awards won during competitions and festivals around the world.

He has performed in almost all European countries as well as in North America, South America and Asia.

An area of particular interest to Janusz Siadlak is deepening sensitivity to the quality and expression of sound, obtaining a richness of sound colours by developing the vocal workshop of singers to obtain the greatest homogeneity of the choir’s sound.

CHÓR COLLEGIUM CANTORUM – chór założony w 1987 roku z inicjatywy dyrygenta Janusza Siadlaka. Zespół działał pod patronatem częstochowskich wyższych uczelni, najpierw Wyższej Szkoły Pedagogicznej, a potem Politechniki Częstochowskiej pod nazwą Chór

Akademicki Politechniki Częstochowskiej „Collegium Cantorum”. Dziś jako zespół projektowy złożony z profesjonalnych śpiewaków realizuje liczne przedsięwzięcia muzyczne. Repertuar zespołu obejmuje muzykę wszystkich epok, począwszy od chorału gregoriańskiego, aż po

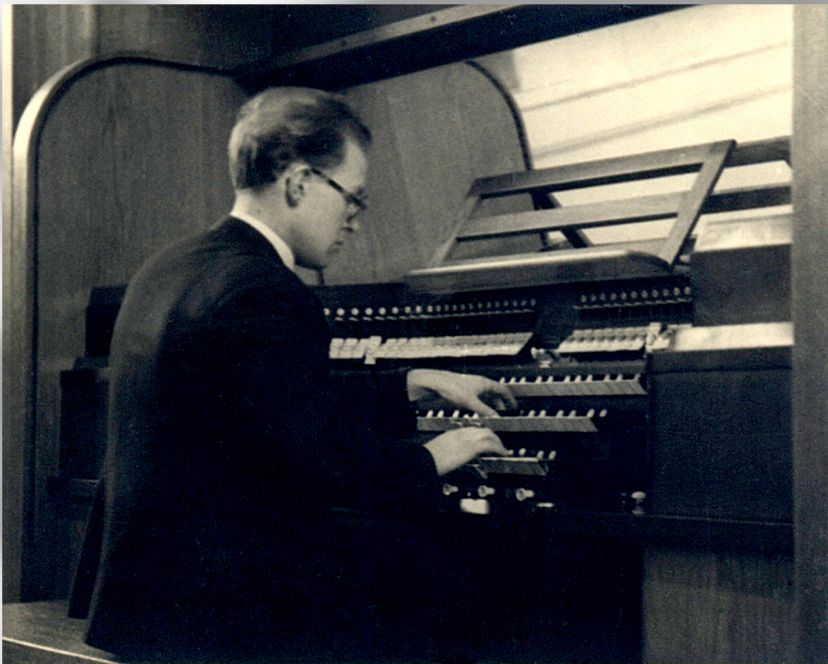
utwory współczesne. Zespół dokonał wielu prawykonani utworów kompozytorów polskich (Andrzeja Koszewskiego, Wojciecha Łukaszewskiego, Juliusza Łuciuka, Romana Maciejewskiego, Miłosza Bembinowa, Edwarda Bogusławskiego).

Chór „Collegium Cantorum” koncertował w wielu miastach Polski i na całym świecie. W trakcie swoich zagranicznych podróży zespół dał koncerty w następujących krajach: Austria, Belgia, Białoruś, Francja, Hiszpania, Litwa, Łotwa, Niemcy, Norwegia, Węgry, Wielka Brytania, Włochy, a poza Europą: Argentyna, Urugwaj, Chiny i USA.

COLLEGIUM CANTORUM CHOIR – a choir founded in 1987 on the initiative of conductor Janusz Siadlak. The group operated under the patronage of Częstochowa universities, first the Pedagogical University, and then the Częstochowa University of Technology under the name of the Academic Choir of the Częstochowa University of Technology “Collegium Cantorum.” Today, as a project team composed of professional singers, it carries out numerous musical projects. The band’s repertoire includes music from all eras, from Gregorian chant to contemporary pieces. The ensemble performed many first performances of works by Polish composers (Andrzej Koszewski, Wojciech Łukaszewski, Juliusz Łuciuk, Roman Maciejewski, Miłosz Bembinow, Edward Bogusławski).

The “Collegium Cantorum” choir gave concerts in many cities in Poland and around the world. During their

trips abroad, the band gave concerts in the following countries: Austria, Belgium, Belarus, France, Spain, Lithuania, Latvia, Germany, Norway, Hungary, Great Britain, Italy, and outside Europe: Argentina, Uruguay, China and the USA.

Tadeusz Paciorkiewicz przy organach Wyższej Szkoły Muzycznej w Warszawie przy ulicy Okólnik 1. Fot.: nieznaną. / Tadeusz Paciorkiewicz at the organ of the Higher School of Music in Warsaw at 1 Okólnik Street. Photo: unknown.

Tadeusz
Paciorkiewicz
w domu
podczas
korekty i
przepisywania
kolejnych
kopii nut.
Fot.: Paweł
Paciorkiewicz.

Tadeusz
Paciorkiewicz
at home while
proofreading
and copying
subsequent
copies of
sheet music.
Photo: Paweł
Paciorkiewicz.

Zofia i
Tadeusz
Paciorkiew-
iczowie na
spacerze w
Łazienkach
Królewskich w
Warszawie.
Fot.: Paweł
Paciorkiewicz.

Zofia and
Tadeusz
Paciorkiewicz
on a walk in
the Royal
Łazienki Park
in Warsaw.
Photo: Paweł
Paciorkiewicz.

Zofia i
Tadeusz
Pacior-
kiewicz
w
domu. Fot.:
Andrzej Dutk-
iewicz.

Zofia and
Tadeusz
Paciorekiewicz
at home.
Photo:
Andrzej Dutk-
iewicz.

WSPÓŁWYDAWCA | CO-PUBLISHER

PARTNERSTWO | PARTNERSHIP

instytut rozwoju sztuki

zaKS

DOFINANSOWANO | CO-FINANCED

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Województwo
Śląskie

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO POCODZĄCYCH Z FUNDUSZU PROMOCJI KULTURY
W RAMACH PROGRAMU „MUZYCZNY ŚLAD”, REALIZOWANEGO PRZEZ NARODOWY INSTYTUT MUZYKI I TANCA

CO-FINANCED WITH FUNDS FROM THE MINISTER OF CULTURE AND NATIONAL HERITAGE FROM THE FUND FOR THE PROMOTION OF CULTURE
UNDER THE 'MUZYCZNY ŚLAD' (MUSICAL TRACE) PROGRAMME IMPLEMENTED BY THE NATIONAL INSTITUTE OF MUSIC AND DANCE

PATRONAT MEDIALNY | MEDIA PATRONAGE

polmic.pl
Platforma Centrum Muzyki i Muzyki

PRESTO
MUZYKA FILM KINEMA

portal informacyjny Radio Fiat
CZĘSTOCHOWSKIE24.PL
Radio / Region

STUDIO
Częstochowa

Szczególne podziękowania dla Proboszcza Parafii Jezusa Chrystusa Dobrego Pasterza w Wierzchowisku ks. Marka Jachny.
Special thanks to the Pastor of the Parish of Jesus Christ the Good Shepherd in Wierzchowisko – pr. Marek Jachna.

© DUX RECORDING PRODUCERS, DUX 2055, 2023

NAGRANIE ZREALIZOWANO W KOŚCIELE PW. JEZUSA CHRYSZTUSA DOBREGO PASTERZA W WIERZCHOWISKU 2-3 PAŹDZIERNIKA 2023 ROKU
RECORDED AT THE JESUS CHRIST THE GOOD SHEPHERD CHURCH IN WIERZCHOWISKO, 2-3 OCTOBER 2023

ANDRZEJ BRZOSKA REŻYSERIA NAGRANIA, MONTAŻ, MASTERING | RECORDING SUPERVISION & SOUND ENGINEERING, EDITING, MASTERING

ŻANETA PNIEWSKA TŁUMACZENIA | TRANSLATION

PAWEŁ PACIORKIEWICZ ZDJĘCIE KOMPÓZYTORA NA OKŁADCE | COMPOSER'S COVER PHOTO (1969)

HELENA SIADŁAK PROJEKT GRAFICZNY & ZDJĘCIE JANUSZA SIADŁAKA NA OKŁADCE | GRAPHIC DESIGN & JANUSZ SIADŁAK'S COVER PHOTO

RAFAŁ DYMERSKI SKŁAD TEKSTU, REALIZACJA GRAFICZNA & PRZYGOTOWANIE DO DRUKU | PAGE LAYOUT, GRAPHIC IMPLEMENTATION & PREPARATION FOR PRINTING

MARCIN TARGOŃSKI REDAKCJA | EDITOR

DUX RECORDING PRODUCERS

MORSKIE OKO 2, 02-511 WARSAW, POLAND | WWW.DUX.PL, E-MAIL: DUX@DUX.PL

www.instyutisztuki.com